

HDR-001-014306

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Sanskrit : Paper - ECT-03

(Vedantshastr-Upanishtvidya)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014306

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ आवश्यङ्क नोंधे साथे अनुवाद करो : (कोईपक्षे ७२ पर) १४
- 1 Translate with necessary notes on the following : 14
(any two)
- (१) नात्मानं न परांश्चैव न सत्यं नापि चानृतम् ।
प्राज्ञः किञ्चन संवेत्ति तुर्यं तत्सर्वदृक् सदा ॥
- (२) आदावन्ते च यन्नास्ति वर्तमानेऽपि तत्तथा ।
वितथैः सदृशाः सन्तोऽवितथा इव लक्षिताः ॥
- (३) घटादिषु प्रलीनेषु घटाकाशादयो यथा ।
आकाशे सम्प्रलीयन्ते तद्वज्जीवा इहात्मनि ॥
- (४) जरामरणनिर्मुक्ताः सर्वे धर्माः स्वभावतः ।
जरामरणमिच्छन्तश्च्यवन्ते तन्मनीषया ॥
- २ भारतीय तत्त्वचिंतनना क्षेत्रे उपनिषदोना योगदान पर विस्तृत नोंधे लखो. १४
- 2 Write a detailed note on contribution of "Upanisadas" 14
to Indian Philosophy.
- अथवा / OR**
- २ उपनिषदोनुं स्थान प्रस्थानत्रयीमां छे - आ बाबतने ध्यानार्ह गण्ठी १४
तेओनुं महत्त्व समजावो.
- 2 "There is a place of Prasthantray in Upanisada" 14
considering this statement – discuss its importance.

૩ કેનોપનિષદનું ઉપનિષદ સાહિત્યમાં સ્થાન નિરૂપો. ૧૪

3 Describe the status of કેનોપનિષત્ in upnisad literature. 14

અથવા / OR

૩ માંડૂક્યોપનિષદનું વિષયવાર નિરૂપણ કરો. ૧૪

3 Describe the topics of માંડૂક્યોપનિષત્. 14

૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક યુગ્મનો ઉત્તર આપો : ૧૪

4 Answer any **one** from the following : 14

(૧) કેનોપનિષદનો શાંતિપાઠ

(1) Shantipath of કેનોપનિષત્

(૨) સર્વામોઙ્કાર એવ— મંત્રાંશની સમજૂતિ.

(2) Discuss mantaransh સર્વામોઙ્કાર એવ—.

અથવા / OR

(૧) માંડૂક્યોપનિષદમાં પ્રસ્તુત આત્મસ્વરૂપ

(1) Presentation of આત્મસ્વરૂપમ્ in માંડૂક્યોપનિષત્.

(૨) કેનોપનિષદીય તદેવ બ્રહ્મ ત્વં વિદ્ધિ નું તાત્વિક નિરૂપણ.

(2) Describe philosophical presentation of તદેવ બ્રહ્મ ત્વં વિદ્ધિ in કેનોપનિષદ્.

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર નોંધ લખો : ૧૪

5 Write notes on **two** of the following : 14

(૧) યજ્ઞોપાખ્યાનમ્

(૨) માંડૂક્યોપનિષદીય અદ્વૈતપ્રકરણ

(2) અદ્વૈતપ્રકરણમ્ in માંડૂક્યોપનિષત્

(૩) ઈશોપનિષદમાં વર્ણિત પરમાત્મસ્વરૂપ

(3) Describe પરમાત્મસ્વરૂપમ્ in ઈશોપનિષત્

(૪) કઠોપનિષદનો શ્રેય-પ્રેયમાર્ગ

(4) શ્રેય-પ્રેયમાર્ગ: in કઠોપનિષત્